

24^ο Διεθνές Συμπόσιο της Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών της Βόρειας Αμερικής (MGSA), Georgia State University, Ατλάντα (Georgia, ΗΠΑ), 15–18 Οκτωβρίου 2015.

Jerneja Kavčič

Το 24^ο Διεθνές Συμπόσιο της Αμερικάνικης Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών (MGSA) έλαβε χώρα από 15 έως 18 Οκτωβρίου 2015, στο Georgia State University στην Ατλάντα (Georgia). Στο συνέδριο συμμετείχαν πάνω από 80 ομιλητές από την Βόρεια Αμερική, αλλά και από άλλες χώρες (π.χ., Ελλάδα, Γαλλία, Γερμανία, Αγγλία, Βέλγιο, Σλοβενία, Τουρκία, Αυστραλία). Ο συνολικός αριθμός των επισκεπτών του συνεδρίου ήταν γύρω στους 130.

Οι ανακοινώσεις του συμποσίου αφορούσαν κάθε τομέα σχετικό με τις σύγχρονες Νεοελληνικές Σπουδές, και ιδιαίτερα την ιστορία, την αρχαιολογία, τη λογοτεχνία, την ανθρωπολογία, τις πολιτικές επιστήμες, και τη γλωσσολογία. Στο πλαίσιο της γλωσσολογίας δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα της διδασκαλίας της νεοελληνικής ως ξένης γλώσσας. Στο συνέδριο συμμετείχαν επίσης οι γνωστοί γλωσσολόγοι ο Brian D. Joseph (Κρατικό Πανεπιστήμιο του Ohio) και ο Mark Janse (Πανεπιστήμιο της Γάνδης). Οι ανακοινώσεις τους αφορούσαν την καπαδοκική ελληνική και την νεοελληνική διάλεκτο στην Αλβανία, ενώ παρουσίασαν και την καινούργια έκδοση του έργου του Albert Thumb *Handbuch der neugriechischen Volkssprache*.

Κάθε συμπόσιο της Αμερικάνικης Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών περιλαμβάνει συνήθως μία κεντρική συνεδρία με συγκεκριμένη θεματική ενότητα (*keynote*). Αξίζει να σημειωθεί ότι στην κεντρική συνεδρία του προηγούμενου (23^{ου}) συμποσίου, το οποίο έγινε το Νοέμβριο του 2013 στο Πανεπιστήμιο της Ινδιάνας στο Bloomington, μίλησε ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Πανεπιστημίου του Τέξας στο Austin Γιάννης Βαρουφάκης, μετέπειτα υπουργός οικονομικών της Ελλάδας. Στην κεντρική συνεδρία του φετινού συμποσίου μίλησε ο Γιάννης Χαμηλάκης, καθηγητής αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο του Southampton (Μεγάλη Βρετανία). Η ομιλία του με τίτλο *Αρχαιο-Πολιτική μιας Κρίσης (Archeo-Politics of a Crisis)*, είχε ως θέμα το ρόλο που έπαιξε (και συνεχίζει να παίζει) η κλασική αρχαιότητα στις συζητήσεις για την τρέχουσα οικονομική κρίση στην Ελλάδα και εστιάζοταν κυρίως στο πώς παρουσίαζε ο ελληνικός τύπος τις αρχαιολογικές ανασκαφές στην Αμφίπολη.

Τα συμπόσια προσέλκυσε επίσης το ενδιαφέρον της Ελληνοαμερικάνικης ομογένειας, εκπρόσωποι και μέλη της οποίας παρακολούθησαν τις εργασίες και συμμετείχαν στις συζητήσεις για τις ανακοινώσεις και για τα τρέχοντα πολιτικά και οικονομικά θέματα στην Ελλάδα. Κατά την διάρκεια του συνεδρίου έγινε και συζήτηση στρουγγυλής τραπέζης με θέμα την κουλτούρα της ομογενούς νεολαίας στην Βόρεια Αμερική.

Την πρώτη μέρα του συμποσίου απονεμήθηκαν τα βραβεία της Αμερικάνικης Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών. Βραβεύτηκαν ο Κωστής Κορνέτης για το βιβλίο *Children of Dictatorship: Student Resistance, Cultural Politics, and the “Long 1960s”* (Νέα Υόρκη και Οξφόρδη, 2013), ο Peter Bien για τη μετάφραση του έργου του Νίκου Καζαντζάκη *Βίος και Πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* (Νέα Υόρκη, 2014), ο Vasilis W. Molos για την διδακτορική του διατριβή με τίτλο *Nationness in the Absence of a Nation* (New York University, Abu Dhabi, 2014) και ο Panayotis League από το Πανεπιστήμιο του Harvard ως εκπονητής της καλύτερης φοιτητικής εργασίας. Η εργασία του για τα τραγούδια της Καλύμνου παρουσιάστηκε και στο πρόγραμμα του φετινού συμποσίου της MGSA.

Οι εργασίες του συμποσίου ολοκληρώθηκαν την Κυριακή 18 Οκτωβρίου με γενική συνεδρίαση και με ξενάγηση στην πόλη της Ατλάντας. Αποφασίστηκε επίσης ότι το επόμενο συμπόσιο της Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών της Βόρειας Αμερικής θα λάβει χώρα από 2 έως 5 Νοεμβρίου του 2017 στο Πανεπιστήμιο Stockton στο New Jersey.

2015 Summer Seminar on Nationalism, Religion and Violence

Jan Lalić

The 2015 edition of the *Summer Seminar on Nationalism, Religion and Violence* (NRV) took place in Thessaloniki, Greece from June 29th to July 10th. The summer school was organized by the International Hellenic University (Thessaloniki) in partnership with the Institute of International Studies at Charles University (Prague), Peace Research Institute Oslo – PRIO Cyprus and LSEE – Research on South Eastern Europe, a research unit based at the European Institute of the London School of Economics. Such institutions were promising a great educational experience, but reality exceeded expectations by far.

The program consisted of four themes, namely Political and Institutional Issues, Memory, Political Violence and Migration. Lecturers from prestigious educational institutions, including Oxford University, LSE and NYU, addressed these themes from a wide range of methodological approaches and scientific fields.

Historiography, political science, international law and anthropology were all present, making the whole experience truly complex and challenging. Few of the academic highlights included a lecture given by Nikos Skoutaris (LSE) dealing with different aspects of international law in European conflicts, Harry Tzimitras' (PRIO Cyprus) lecture on the use of law in nationalism, and last, but not least, Jiří Kocián's (Charles University) interactive workshop on memory and Holocaust testimonies. Memory and its role in the study of the past played an important role in the summer school's curriculum. Scientists from both main organizational institutions, the International Hellenic University and Charles University, are extensively engaged in the memory research and they did a magnificent job in presenting this complex field of study and showing how different remembering and interpretations of the past can affect our present.

One of the most memorable parts of the NRV program were class discussions, showing in its best a desired added value of every international summer school. Student body consisted of 21 people from 13 different countries. There were no two students with similar academic or personal background. Among attendees was a British journalist working in Kosovo, Kosovar employee of the International Criminal Court for Former Yugoslavia, German Ph.D. candidate studying in Turkey, Argentinian intern of the Israeli NGO, and the list goes on. Such diversity made our discussions incredibly inspiring and stimulating in and out of the class as we exchanged thoughts backed by different cultural, academic and professional perspectives. This "summer school effect" was strengthened by the fact that the program took place during the Greek bailout referendum, which not only provided us with a lot of discussion topics, but also reaffirmed the necessity to study such topics as nationalism, conflict and violence.

Even though the summer school was very intense and included 13 two-hour lectures, 2 field trips and 2 workshops spanning across 10 working days, we enjoyed our stay in Greece in full also socially. Thessaloniki is an amazing city with thousands of years of bittersweet history, which one can feel on every corner. We enjoyed city's museums, monuments and landmarks but also the Greek cuisine and beaches. Here I must offer a special thanks to program coordinators Nikos Skoutaris and Giorgos Antoniou, who were always ready to recommend a place or organize a social event. All of this made our stay extremely enjoyable and contributed to forging valuable connections and friendships. Last but not least, I must extend my gratitude to the other two members of the Program Committee, without whom the summer school would not exist, Kateřina Králová (Charles University) and Harry Tzimitras (PRIO Cyprus).

The fourth edition of the Summer Seminar on Nationalism, Religion and Violence will take place between June 20th and July 1st 2016 in Prague and will be

organized by the Institute of International Studies, Faculty of Social Sciences at Charles University.

The list of 2015 Summer Seminar on Nationalism, Religion and Violence lecturers:

Constance Grewe, Constitutional Court of Bosnia Herzegovina

Harry Tzimitras, PRIO Cyprus

Dawn Brancati, Washington University in St. Louis

Kostis Kornetis, NYU

Giorgos Antoniou, International Hellenic University

Elias Dinas, University of Oxford

Simon Prince, Canterbury University

Mark Levene, University of Southampton

Arzu Kibris, Sabanci University

Liza Schuster, City University and Kabul University

Nikos Skoutaris, University of East Anglia and LSE

Kryštof Kozák, Charles University in Prague

Anna Anathangelou, York University

Jiří Kocián, Charles University in Prague

Sakis Gekas, York University

Links:

2015 Summer Seminar on Nationalism, Religion and Violence in Thessaloniki:

<http://www.ihu.edu.gr/nrv15/>

2016 Summer Seminar on Nationalism, Religion and Violence in Prague:

<http://nrvschool.fsv.cuni.cz/>

Připravuje se řecký dokument o vyhlazení Lidic

Alena Vitáková

Aténský žurnalista Konstantinos Follas začal na jaře roku 2014 pracovat na vytvoření dokumentárního snímku o Lidicích. K této bolestné kapitole českých dějin se dostal úplnou náhodou. „Trávil jsem dovolenou v Praze a navštívil jsem též pravoslavný chrám Cyrila a Metoděje. Tam jsem viděl pamětní desku věnovanou jak církevním hodnostářům, tak parašutistům, co zabili Heydricha. Zapátral jsem

trochu více a najednou jsem narazil na hrůzný příběh vyhlazení celé vesnice, stejný jako Distomo (*řecká obec vyhlazená Němci přesně na den o dva roky později než Lidice, pozn. A. Vit.*) či Kalavryta (*řecká obec vyhlazená Němci v prosinci 1943, pozn. A. Vit.*). A když jsem zjistil, jaký mezinárodní dopad zničení Lidic mělo, začala mi v hlavě uzrávat myšlenka dokumentárního filmu,“ přibližuje Kostas Follas počátky projektu. Pořídil si tedy ještě během dovolené příslušnou literaturu v angličtině a na základě jejího prostudování oslovil skrze prostředníky pamětníky a české historiky z různých institucí – od Českého svazu bojovníků za svobodu po Vojenský historický ústav, který zároveň ochotně přislíbil nafilmování dobových fotografií a jiných materiálů.

Počátkem června 2014 s kameramanem přijel na týden do Lidic, kde natočili několikahodinové rozhovory nejen s přeživšími dětmi (Marie Šupíková, Václav Zelenka, Václav Hanf), ale také s dvěma dosud žijícími lidickými ženami Miladou Cábovou a Marií Kalibovou. Jejich očitá svědectví představují základní stavební kámen celého dokumentu. Řeckého diváka neznalého českých reálií a dějin okupace do problematiky vpraví v několika vstupech čeští historici, již jej seznámí s počátky okupace v českých zemích (Alena Vitáková), s výcvikem čs. parašutistů ve Velké Británii (Karolina Stegurová), s osobou zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha (Jiří Plachý), průběhem atentátu (Zdeněk Špitálník) a zničením Lidic včetně následných osudů obce (Gabriela Havlůjová). Starostka obce Lidice Veronika Kellerová popisuje stručně lidický odkaz, historii hnutí *Lidice Shall Live* a konečně zmiňuje i družbu s mučednickými vesnicemi po celém světě, mimo jiné i s řeckým Distomem. Výpovědi pamětníků a historiků budou dokresleny záběry současných reálií spjatých s lidickou tragédií, jako například místo provedení atentátu na Heydricha, krypty v kostele sv. Cyrila a Metoděje, kde parašutisté podlehli německé přesile, popraviště v Kobylisích a samozřejmě nechybí četné záběry ze zničených i nových Lidic a kladenského gymnázia, kde byly lidickým ženám odebrány jejich děti. Kostas Follas rovněž navštívil koncentrační tábor Ravensbrück, kam byly odvečeny lidické ženy.

Zhruba hodinový dokument by měl být dokončen v roce 2016. Jedná se o nízko-rozpočtový počín (všichni zainteresovaní od historiků přes překladatele a kameramany se na projektu podílejí bez nároku na honorář) a Follas jeho představení řeckému publiku plánuje prostřednictvím různých filmových festivalů.

Milan Konečný. Česko-novořecký slovník. Praha: Klub přátel Řecka, 2015, 635 str. ISBN 978-80-260-6357-5.

Markéta Kulhánková

Milan Konečný, předseda Klubu přátel Řecka a spoluautor výpravné publikace o řeckých uprchlících v Československu (*Řečtí uprchlíci. Kronika řeckého lidu v Čechách, na Moravě a ve Slezsku 1948–1989*, Praha 2005, spol. s A. Botu), vzdal marné čekání na česko-novořeckou část slovníku Theodora Nedělký (novořecko-česká část vyšla poprvé v roce 1982 a v přepracované podobě v roce 2002), vzal na sebe herkulovský úkol a po šestileté práci vydal na sklonku roku 2015 *Česko-novořecký slovník*, opus o 635 stranách, obsahující odhadem 50 000 hesel.

Příprava česko-novořecké části Nedělkova slovníku, která vyžadovala obsáhlou revizi a výrazné rozšíření hesel, začala před zhruba deseti lety pod vedením Růženy Dostálové, ocitla se však ve slepé uličce a dokončení prací je v nedohlednu. Konečného slovník je tak prvním a na dlouhou dobu zřejmě jediným větším česko-řeckým slovníkem, který výrazným způsobem pomůže překladatelům i studentům novořečtiny. Ti doposud mohli sáhnout pouze po nepoměrně chudší (cca 10 000 hesel) česko-řecké části kapesního slovníku Lysimacha Papadopula a kol. (vydaného 1993 a 2014), nebo se uchýlit k cizojazyčným či internetovým slovníkům (např. slovníky.lingea.cz/Recko-cesky/).

Publikace byla vydána až po uzávěrce aktuálního čísla našeho časopisu, a důkladnou recenzi slovníku tedy můžeme přinést až v čísle příštím. Milan Konečný si však za své dílo zaslouží již teď alespoň tuto krátkou zmínku, poděkování a uznání akademické obce i širší veřejnosti zajímající se o řecký jazyk.

Slovník není k dispozici v běžné distribuci, lze jej objednat pouze na adrese vydavatele: Klub přátel Řecka, z. s., Krakovská 22, 110 00 Praha 1, e-mail: botu@volny.cz.
